

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1990 Nr. 10

A. TITEL

*Luchtvaartovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de
Federatieve Republiek Brazilië, met Bijlage en Protocol van
ondertekening;
Brasilia, 6 juli 1976*

B. TEKST

De Nederlandse en de Engelse tekst van de Overeenkomst, met
Bijlage en Protocol van ondertekening, zijn geplaatst in *Trb.* 1976, 131.
Zie voor wijziging van Overeenkomst en Bijlage rubriek J hier-
onder.

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1977, 183 en rubriek J hieronder.

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1977, 183.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1976, 131 en *Trb.* 1982, 73.

Voor het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag
inzake de internationale burgerluchtvaart zie ook *Trb.* 1985, 45.

Bij brieven van 6 juli 1982 zijn de op 19 maart 1982 te Brasilia
gewisselde nota's tot wijziging van de bij de Overeenkomst behorende
routetabel (tekst in *Trb.* 1982, 73) medegedeeld aan de Eerste en
Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In overeenstemming met artikel 8, eerste lid, van de Overeenkomst
zijn op 17 augustus en 8 november 1989 te Brasilia brieven gewisseld

tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië tot invoeging van een artikel 7 bis in de onderhavige Overeenkomst. De tekst van de brieven luidt als volgt:

Nr. I

Nr. 2196

Brasília, 17th of August 1989

Your Excellency,

Referring to the consultations between the Aeronautical Authorities of the Netherlands and Brazil which were held at The Hague from June 13-18, 1988, I have the honour to propose on behalf of the Government of the Kingdom of the Netherlands that a new Article 7(bis) will be inserted in the texts of the Air Transport Agreement between the Government of the Kingdom of the Netherlands and the Government of the Federative Republic of Brazil, done at Brasilia on 6 July 1976, as amended, reading as follows:

- Article 7 (bis) English text

Aviation security

a. Consistent with their rights and obligations under international law, the Contracting Parties reaffirm that their obligation to each other to protect the security of civil aviation against acts of unlawful interference forms an integral part of this Agreement. Without limiting the generality of their rights and obligations under international law, Contracting Parties shall in particular act in conformity with the provisions of the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, signed at Tokyo on 14 September 1963, the Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970 and the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, signed at Montreal on 23 September 1971 and any other multilateral Agreement governing aviation security, binding upon both Contracting Parties.

b. The Contracting Parties shall provide upon request all necessary assistance to each other to prevent acts of unlawful seizure of civil aircraft and other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, airports and air navigation facilities, and any other threat to the security of civil aviation.

c. The Parties shall, in their mutual relations, act in conformity with the aviation security provisions established by the International Civil Aviation Organization and designated as Annexes to the Convention on International Civil Aviation to the extent that such security provisions are applicable to the Parties; they shall require that operators of aircraft of their registry or operators of aircraft who have their principal place of business or permanent residence in their

territory and the operators of airports in their territory act in conformity with such aviation security provisions.

d. Each Contracting Party agrees that such operators of aircraft may be required to observe the aviation security provisions referred to in paragraph c above required by the other Contracting Party for entry into, departure from, or while within, the territory of that other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that adequate measures are effectively applied within its territory to protect the aircraft and to inspect passengers, crew, carry-on items, baggage, cargo and aircraft stores prior to and during boarding or loading. Each Contracting Party shall also give sympathetic consideration to any request from the other Contracting Party for reasonable special security measures to meet a particular threat.

e. When an incident or threat of an incident of unlawful seizure of civil aircraft or other unlawful acts against the safety of such aircraft, their passengers and crew, airports or air navigation facilities occurs, the Contracting Parties shall assist each other by facilitating communications and other appropriate measures intended to terminate rapidly and safely such incident or threat thereof."

- Artikel 7 (bis) Dutch text

Beveiliging van de luchtvaart

a. In overeenstemming met hun rechten en verplichtingen ingevolge het internationale recht bevestigen de Overeenkomstsluitende Partijen nogmaals dat hun verplichting jegens elkander om de veiligheid van de burgerluchtvaart te beschermen tegen wederrechtelijke belemmering ervan een integrerend deel van deze Overeenkomst vormt. Zonder de algemeenheid van hun rechten en verplichtingen ingevolge het internationale recht te beperken, handelen de Overeenkomstsluitende Partijen in het bijzonder in overeenstemming met de bepalingen van het Verdrag inzake strafbare feiten en bepaalde andere handelingen begaan aan boord van luchtvaartuigen, ondertekend te Tokio op 14 september 1963, het Verdrag tot bestrijding van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van luchtvaartuigen, ondertekend te 's-Gravenhage op 16 december 1970, en het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, ondertekend te Montreal op 23 september 1971, alsmede van enige andere multilaterale overeenkomst ter zake van de veiligheid van de luchtvaart die bindend is voor beide Overeenkomstsluitende Partijen.

b. De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkander op verzoek alle nodige bijstand om het wederrechtelijk in zijn macht brengen van burgerluchtvaartuigen en andere wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van zodanige luchtvaartuigen, hun passagiers en bemanning, luchthavens en voorzieningen voor de

luchtvaart, en elke andere bedreiging voor de veiligheid van de burgerluchtvaart, te voorkomen.

c. De Partijen handelen in hun onderlinge betrekkingen overeenkomstig de beveiligingsbepalingen voor de luchtvaart die zijn vastgesteld door de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en zijn aangewezen als Bijlagen bij het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, voor zoverre deze beveiligingsbepalingen op de Partijen van toepassing zijn; zij verlangen dat exploitanten van luchtvaartuigen die hun voornaamste plaats van bedrijfsuitoefening of hun vaste woon- of verblijfplaats op hun grondgebied hebben, en de exploitanten van luchthavens op hun grondgebied handelen in overeenstemming met deze beveiligingsbepalingen voor de luchtvaart.

d. Elke Overeenkomstsluitende Partij stemt ermede in dat van deze exploitanten van luchtvaartuigen kan worden verlangd dat zij de onder c hierboven bedoelde beveiligingsbepalingen voor de luchtvaart die de andere Overeenkomstsluitende Partij voorschrijft voor de binnenkomst in, het vertrek uit of het verblijf op het grondgebied van die andere Overeenkomstsluitende Partij naleven. Elke Overeenkomstsluitende Partij ziet erop toe dat op haar grondgebied daadwerkelijk toereikende maatregelen worden getroffen om de luchtvaartuigen te beschermen en om de passagiers, de bemanning, handbagage, bagage, vracht en boordproviand aan controle te onderwerpen vóór en tijdens het aan boord gaan of het inladen. Elke Overeenkomstsluitende Partij neemt tevens elk verzoek van de andere Overeenkomstsluitende Partij om redelijke bijzondere veiligheidsmaatregelen tegen een specifieke bedreiging welwillend in overweging.

e. Wanneer zich een voorval voordoet van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van burgerluchtvaartuigen, of van andere wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van zodanige luchtvaartuigen, hun passagiers en bemanning, luchthavens of voorzieningen voor de luchtvaart, of dreigt zich voor te doen, verlenen de Overeenkomstsluitende Partijen elkander bijstand door de verbindingen en andere passende maatregelen die bedoeld zijn om op snelle en veilige wijze aan zulk een voorval of de dreiging daarvan een einde te maken, te vergemakkelijken.

– Artigo 7 (bis) Portuguese text

Segurança de aviação

a. Em conformidade com os direitos e obrigações que lhes impõe o Direito Internacional, as Partes Contratantes reafirmam que sua obrigação mútua de proteger a aviação civil contra atos de interferência ilícita, promovendo sua segurança, constitui parte integrante do presente Acordo. Sem limitar a validade geral de seus direitos e obrigações resultantes do Direito Internacional, as Partes Contratantes atuarão, em particular, segundo as disposições da Convenção

Sobre as Infrações e Certos Outros Atos Cometidos a Bordo das Aeronaves, assinada em Tóquio, em 14 de setembro de 1963, da Convenção para a Repressão ao Apoderamento Ilícito de Aeronaves, firmada na Haia, em 16 de dezembro de 1970, e da Convenção para a Repressão de Atos Ilícitos Contra a Segurança de Aviação Civil, assinada em Montreal, em 23 de setembro de 1971, e outros atos multilaterais relativos à segurança da aviação, que obriguem ambas as Partes Contratantes.

b. As Partes Contratantes prestar-se-ão mutuamente toda a ajuda necessária solicitada para impedir atos de apoderamento ilícito de aeronaves civis e outros atos ilícitos contra a segurança dessas aeronaves, seus passageiros e tripulação, aeroportos e instalações de navegação aérea, e qualquer outra ameaça contra a segurança da aviação civil.

c. As Partes Contratantes atuarão, em suas relações mútuas, segundo as disposições sobre a segurança da aviação estabelecidas pela Organização da Aviação Civil Internacional e que se denominam Anexos à Convenção sobre Aviação Civil Internacional, na medida em que tais disposições sobre segurança sejam aplicáveis às Partes; as Partes exigirão que os operadores de aeronaves por elas matriculadas, os operadores de aeronaves que tenham sua sede principal ou residência permanente em seu território, e os operadores de aeroportos situados em seu território, atuem em conformidade com as referidas disposições sobre a segurança da aviação.

d. Cada Parte Contratante concorda em exigir que os operadores de aeronaves observem as disposições sobre a segurança da aviação mencionadas no parágrafo «c» deste Artigo exigidas pela outra Parte Contratante em relação a entrada, saída, ou permanência no território dessa Parte Contratante.

Cada Parte Contratante assegurar-se-á de que em seu território se aplicam efetivamente medidas adequadas para proteger a aeronave e inspecionar os passageiros, a tripulação, a bagagem de mão, as bagagens, a carga e as provisões de bordo, antes e durante o embarque ou saída da aeronave.

Cada uma das Partes Contratantes examinará também de modo favorável toda solicitação da outra Parte Contratante, com vistas e adotar medidas especiais e razoáveis de segurança para combater uma ameaça específica.

e. Em caso de incidente ou ameaça de incidente de apoderamento ilícito de aeronaves civis ou de outros atos ilícitos contra a segurança de tais aeronaves, de seus passageiros e tripulação, de aeroporto ou instalações e serviços de navegação aérea, as Partes Contratantes assistir-se-ão mutuamente, facilitando as comunicações e outras medidas apropriadas, destinadas a por termo, de forma rápida e segura, a tal incidente ou ameaça.»

If the above proposal is acceptable to the Government of the

Federative Republic of Brazil, I propose furthermore that this Note together with the affirmative Note in reply of the Ministry constitute an Agreement between the Kingdom of the Netherlands and the Federative Republic of Brazil, which shall enter into force on the date on which the Government of the Kingdom of the Netherlands and the Government of the Federative Republic of Brazil have informed each other in writing that the constitutional requirements in their respective countries have been complied with.

I take the opportunity to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

(sd.) H. VAN NISPEN TOT SEVENAER

H. van Nispen tot Sevenaer
Netherlands Ambassador

*To His Excellency
Mr. Roberto de Abreu Sodré
Minister of Foreign Affairs
Palácio de Itamaraty
Esplanada dos Ministérios
Brasília - DF*

Nr. II

Em 08 de novembro de 1989.

Senhor Embaixador,

Tenho a honra de acusar recebimento da Nota no. 2196, de 17 de agosto de 1989, cujo teor, em português, é o seguinte:

«Excelência,

Tenho a honra de, ao referir-me à Reunião de Consulta entre Autoridades Aeronáuticas dos Países Baixos e do Brasil, realizada na Haia, de 13 a 18 de junho de 1988, propor em nome do Governo do Reino dos Países Baixos que um novo Artigo 7 (bis) seja inserido no texto do Acordo sobre Transportes Aéreos entre o Governo do Reino dos Países Baixos e o Governo da República Federativa do Brasil, concluído em Brasília, a 6 de julho de 1976, e suas Emendas, o qual terá a seguinte redação:

«Artigo 7 (bis)

(Zoals in Nr. I)

2. Em resposta, informo Vossa Excelência de que o Governo brasileiro concorda com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, passará a constituir um Acordo entre nossos dois Governos, a entrar em vigor na data da troca de Notas em que cada Governo informe o outro do cumprimento dos respectivos requisitos constitucionais.

Aproveito a oportunidade para renovar a Vossa Excelência os protestos da minha mais alta consideração.

(firma) ROBERTO DE ABREU SODRE

*A Sua Excelência o Senhor
Jonkheer Hubert Marie van Nispen tot Sevenaer,
Embaixador Extraordinário e Plenipotenciário do
Reino dos Países Baixos*

De vertaling in het Nederlands van bovenstaande brieven luidt als volgt:

Nr. III

Nr. 2196

Brasilia, 17 augustus 1989

Excellentie,

Met verwijzing naar het overleg tussen de luchtvaartautoriteiten van Nederland en Brazilië dat werd gehouden te 's-Gravenhage van 13 tot 18 juni 1988, heb ik de eer namens de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden voor te stellen dat een artikel 7 (bis) zal worden ingevoegd in de teksten van de op 6 juli 1976 te Brasilia tot stand gekomen Luchtvaartovereenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië, zoals gewijzigd, waarvan de tekst als volgt luidt:

Artikel 7 (bis) Engelse tekst

(zie Nr. I)

Artikel 7 (bis) Nederlandse tekst

(zie Nr. I)

Artikel 7 (bis) Portugese tekst

(zie Nr. I)

Indien het bovenstaande voorstel aanvaardbaar is voor de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië, stel ik voorts voor dat deze brief tezamen met de bevestigende brief van het Ministerie een overeenkomst vormt tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Federatieve Republiek Brazilië, die in werking zal treden op de datum waarop de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Federatieve Republiek Brazilië elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat de constitutionele vereisten in hun onderscheiden landen zijn voltooid.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik Uwe Excellentie de hernieuwde verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te geven.

(w.g.) H. VAN NISPEN TOT SEVENAER

H. van Nispen tot Sevenaer
Ambassadeur van Nederland

*Zijner Excellentie
Mr. Roberto de Abreu Sodré
Minister van Buitenlandse Zaken
Palácio de Itamaraty
Esplanada dos Ministérios
Brasília - DF*

Nr. IV

8 november 1989

Mijnheer de Ambassadeur,

Hierbij heb ik de eer de ontvangst te bevestigen van Uw brief no. 2196 van 17 augustus 1989, waarvan de tekst in het Portugees als volgt luidt:

(zie Nr. III)

2. In antwoord daarop deel ik Uwe Excellentie mede dat de Braziliaanse Regering accoord gaat met de voorwaarden zoals voorgesteld in Uw brief, welke tezamen met deze brief een overeenkomst tussen onze beide Regeringen vormt die in werking zal treden op de

datum van uitwisseling van nota's waarin de ene Regering de andere ervan in kennis stelt dat aan de onderscheiden constitutionele vereisten is voldaan.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik Uwe Excellentie de hernieuwde verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te geven.

(w.g.) ROBERTO DE ABREU SODRE

*Zijner Excellentie
Jonkheer Hubert Marie van Nispen tot Sevenaer,
Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur
van het Koninkrijk der Nederlanden*

De in de brieven vervatte overeenkomst behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de overeenkomst kan worden gebonden.

De bepalingen van de overeenkomst zullen ingevolge het aan het slot van de brieven gestelde in werking treden op de dag waarop de Overeenkomstsluitende Partijen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld dat aan de in hun landen geldende constitutionele vereisten is voldaan.

Van het op 14 september 1963 te Tokio tot stand gekomen Verdrag inzake strafbare feiten en bepaalde andere handelingen begaan aan boord van luchtvaartuigen, naar welk Verdrag in het eerste lid van artikel 7 bis wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1964, 115. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1981, 113.

Van het op 16 december 1970 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag tot bestrijding van het wederrechtelijk in zijn macht brengen van luchtvaartuigen, naar welk Verdrag in het eerste lid van artikel 7bis wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1971, 50. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1981, 114.

Van het op 23 september 1971 te Montreal tot stand gekomen Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen, gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, naar welk Verdrag in het eerste lid van artikel 7 bis wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1971, 218. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1981, 115.

Voorts zijn op 17 augustus en 14 november 1989 te Brasilia nota's gewisseld tussen de Nederlandse en de Braziliaanse Regering tot wijziging van de bij de Luchtvaartovereenkomst behorende routetabel. De tekst van die nota's luidt als volgt:

NOTA VERBAL

The Royal Netherlands Embassy presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Federative Republic of Brazil and has the honour to refer to the consultations between the Aeronautical Authorities of the Netherlands and Brazil which were held at The Hague from June 13-18, 1988. On behalf of the Government of the Kingdom of the Netherlands, the Embassy has the honour to confirm the following understanding:

- English text

In the Route Schedule in the Annex to the Agreement of 1976, as amended, the routes of the Netherlands and of Brazil shall be further amended by authorizing the designated airline of Brazil under the Brazilian Route Schedule to operate its services to or via four point(s) in Europe (or three points in Europe and one point in Africa) either as intermediate point(s) or point(s) beyond Amsterdam; and adding a Note to both Route Schedules reading: "Other intermediate points or points beyond may be served as the option of the designated airlines without embarking or disembarking traffic originating in or destined for such point(s) destined for or originating in the territory of the other Party, unless otherwise agreed."

- Dutch text

In de Routetabel bij de Bijlage bij de Overeenkomst van 1976, zoals gewijzigd, worden de Nederlandse en Braziliaanse routes verder gewijzigd door de aangewezen luchtvaartmaatschappijen van Brazilië onder de Braziliaanse routetabel toe te staan haar diensten te exploiteren naar of via vier punten in Europa (of drie punten in Europa en een punt in Afrika) of als tussenliggende punt(en) of punten verder dan Amsterdam, en door de volgende Noot toe te voegen aan beide routetabellen:

- Andere tussenliggende of verder gelegen punten kunnen naar keuze van de aangewezen luchtvaartmaatschappijen worden bediend, zonder vervoer op te nemen of af te zetten afkomstig van of bestemd voor zulke punt(en) bestemd voor of komende van het grondgebied van de andere Partij, tenzij anders overeengekomen.

- Portuguese text

No Quadro de Rotas constante do Anexo ao Acordo de 1976, e suas emendas, as rotas dos Países Baixos e do Brasil serao alteradas, no Quadro de Rotas do Brasil, de forma a permitir a empresa designada pelo Brasil operar seus serviços para ou via quatro pontos na Europa (ou três pontos na Europa e um ponto na Africa), seja como ponto ou pontos intermediários ou ponto(s) além de Amsterdam; e pela adiçao, a ambos os Quadros de rotas, da seguinte Nota: «Outros pontos

intermediarios ou pontos além podem ser operados, a critério das Companhias de Aviação designadas, sem embarcar ou desembarcar tráfego originando em seu destinado pontos destinados a ou originados no território da outra Parte, exceto se for acordado diversamente.»

This note and the confirming note of the Ministry will constitute the exchange of diplomatic notes as provided in Article 8, paragraph 2, of the Air Transport Agreement of July 6, 1976, as amended, and will enter into force on the date of the note of reply of the Ministry.

The Royal Netherlands Embassy avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs of the Federative Republic of Brazil the assurances of its highest consideration.

Brasília, 17th of August 1989

*Ao Ministério das
Relações Exteriores
Palacio de Itamaraty
Esplanada dos Ministérios
Brasília – DF*

Nr. VI

O Ministério das Relações Exteriores cumprimenta a Embaixada do Reino dos Países Baixos e tem a honra de acusar recebimento da Nota n° 2120, de 17 de agosto de 1989, cujo teor, em português, é o seguinte:

«A Embaixada do Reino dos Países Baixos cumprimenta o Ministério das Relações Exteriores e tem a honra de referir-se à Reunião de Consulta entre Autoridades Aeronáuticas dos Países Baixos e do Brasil, realizada na Haia, de 13 a 18 de junho de 1988. Em nome do Governo do Reino dos Países Baixos, a Embaixada tem a honra de confirmar o seguinte entendimento:

(Zoals in Nota Nr. V)

A presente Nota e a Nota do Ministério em que se expresse a concordância com os termos acima constituirão o acordo por troca de Notas diplomáticas mencionado no Artigo 8°, parágrafo 2°, do Acordo sobre Transportes Aéreos, de 6 de julho de 1976, e suas Emendas, o qual entrará em vigor na data da nota de resposta.

A Embaixada do Reino dos Países Baixos aproveita a oportunidade para renovar ao Ministério das Relações Exteriores da República Federativa do Brasil os protestos de sua mais alta consideração.»

2. Em resposta, o Ministério das Relações Exteriores informa a Embaixada dos Países Baixos de que o Governo brasileiro concorda com os termos da Nota acima transcrita, a qual, juntamente com a presente, constitui um acordo por troca de notas, o qual entra em vigor na presente data.

Brasília, em 14 de novembro de 1989.

De wijziging heeft ingevolge additioneel artikel XXI, eerste lid, onderdeel b, van de Grondwet, juncto artikel 62, eerste lid, onderdeel b, van de Grondwet naar de tekst van 1972, niet de goedkeuring van de Staten-Generaal.

Deze wijziging van de routetabel is op 14 november 1989 in werking getreden.

Uitgegeven de *achttiende* januari 1990.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

R. F. M. LUBBERS